

[Haugberg.]

Haanden paa Pulsen i hele dette Arbejde, vil have langt bedre Muligheder for at fremme Udviklingen paa det skolemæssige Omraade. Jeg tror, at en Minister i langt højere Grad vil have Mulighed for at fremme Udviklingen af alle Skoleforhold. En Kommission vil virke tungt, den vil altid skulle have meget lang Tid, inden den kommer til et Resultat, og indtil det Resultat foreligger, vil den virke hemmende paa alt Initiativ, der er i Gang.

Jeg vil ogsaa nævne Ungdomskommissionen. Ogsaa den arbejder med Undervisningsproblemer, efter min Mening et meget vigtigt Afsnit af disse Problemer, nemlig det Problem, der angaar hele Demokratiseringen af den højere Undervisning. Jeg vil ogsaa nævne det Forslag, der er til Behandling i disse Dage, der gaar ud paa at bringe alle de private Studenterkursus frem paa en Maade, som vi ikke tidligere har kendt. Ogsaa dette finder jeg er af meget stor Betydning.

Ministeren afviste for saa vidt Kommissionen, som han ikke havde Tro til, at den vilde være anvendelig i det Arbejde, som det ærede Medlem Fru Elin Appel ønskede fremmet. Men der var ikke fra Ministerens Side nogen Afvisning af et Arbejde for videre Reformer, tværtimod, Ministeren vilde koordinere alle de Udvalg, Kommissioner og Nævn, der nu arbejder paa det skolemæssige Omraade, og jeg forstod ham saaledes — og jeg tror, jeg har forstaaet ham ret —, at hvis han i dette Arbejde stødte paa Forhold, der viste, at Skolens Udvikling er gaaet i Staa, ja, saa vilde han sætte alle de Kræfter, han har til Raadighed, ind paa, at Udviklingen paa de Omraader, hvor den var gaaet i Staa, netop kunde blive fremmet, saaledes at Skolen kunde blive indrettet paa den Maade, som jeg forstod at det ærede Medlem Fru Elin Appel ønskede: at det skulde være en Skole for Livet.

Hele Problemet om Mellemskolen skal jeg ikke komme ind paa, da Undervisningsministeren svarede paa det, det ærede Medlem Fru Elin Appel fremførte, men jeg tror, at den højtærede Undervisningsminister havde Ret i sine Betragtninger. Jeg tror ikke, det er Mellemskolen som saadan, der er noget i Vejen med. Jeg tror afgjort, at de Lærerkrafter og de Forhold, man der har, virkelig kan føre videre end i Folkeskolen. Det er ikke selve Mellemskolen, man skal have noget imod, men skal man finde en Form, hvorved der bliver bedre Adgang for alle Børn i den almindelige Folkeskole til en rigere og bedre Udvikling, end de har naaet

hidtil, saa tror jeg, at Ministeren har Mulighed derfor gennem en saadan Koordination af Arbejdet, for som der staar i den gamle Edda: det er herligt at leve for den, der ved mangt og ved det vel.

Karl Olsen: Det centrale i det ærede Medlem Fru Elin Appels Tale kan vel sammenfattes i dette: væk med Mellemskolen. I Stedet skulde sættes den udelte Barne-skole. Det vil altsaa sige, at Hensigten med Forslaget er at omdanne Almenskoleloven af 1903. Det er dog ellers J. C. Christensens Størværk paa Skolelovgivningens Omraade, og det er en Lov, som i de mange Aar, den har eksisteret, har fungeret fortrinligt og bevist sin store Levedygtighed. Det er en Lov, der har muliggjort, at Eksamensskolen og Folkeskolen paa en fortrinlig Maade har kunnet leve fredeligt sammen og arbejde Haand i Haand. Der er gennem denne Lov skabt i allerbedste Forstand en virkelig Enhedsskole i Danmark.

Hvis det er denne Mellemskole, man vil til Livs — og det har jeg faaet en tydelig Fornemmelse af her under Debatten —, saa vil jeg meget advare derimod. Denne Skoleform har nemlig, trods al den Kritik, som saa ofte er fremført mod den, absolut Befolkningens Tillid. Naar man for Tiden taler om det Eksamenshysteri, som eksisterer, er det ikke Skolen eller Skolens nuværende Organisationsform, der er Aarsagen til dette Eksamenshysteri. Der er for mig ingen Tvivl om, at det bl. a. i høj Grad skyldes Erhvervslivets Dyrkelse af Eksamensbeviser og Karakterer. Det er først og fremmest dette, der er medvirkende til at fremkalde Eksamenshysteri. Det er her Kritikken bør sættes ind. Man afskaffer ikke dette ved blot at omdanne Skolens Organisationsform, og som den højtærede Undervisningsminister nævnte i en anden Forbindelse, da vi drøftede Tilskud til Studenterkurser: en Eksamen, en eller anden Prøve er nødvendig, og han citerede i denne Forbindelse Karsten Meyers Ord, om man da i Stedet for ønskede at sætte Protektion. En Eksamen eller en Prøve er en Nødvendighed. Noget andet, der er medvirkende til at skabe Jageriet efter høje Eksamensbeviser og -karakterer, er bl. a., at de højere Læreanstalter i stadig stigende Grad stiller Krav i Form af Adgangsbegrænsning paa Grundlag af Karakterer. Det er ogsaa i høj Grad medvirkende til Eksamensjaget.

Jeg vil i denne Forbindelse gerne minde om nogle Synspunkter, som jeg paa mit Partis Vegne gjorde gældende, da vi i forrige Samling behandlede Forslaget om de saakaldte Studentertilærere. Jeg vil gerne med